

lets særlige karakter finde anvendelse, uanset om der bygningsmæssigt er mulighed for at etablere fællesskab i fællesskabsrum.

3.2.2.2. Lovforslaget skal ses i sammenhæng med Justitsministeriets øvrige initiativer vedrørende afsoningsforholdene på stærkeafdelingerne i de danske fængsler.

De nye initiativer indebærer bl.a., at Nyborg Statsfængsels og Vestre Fængsels nuværende afdelinger for negativt stærke indsatte – herunder rockere – som har hver ca. 20 indsatte, opdeles i mindre enheder med ca. 8-10 indsatte i hver. Det sker for at styrke orden og disciplin på afdelingerne. Endvidere styrkes ledelsen af afdelingerne for negativt stærke indsatte, og der etableres en særlig efteruddannelse i konflikthåndtering m.v. for personalet.

Derudover etableres der et koordineret regelsæt for de negativt stærke indsatte i alle fængsler med henblik på at sikre ensartede afsoningsvilkår. Reglerne vil bl.a. vedrøre beskæftigelsespligt, besøg, og medbringelse af penge og egne effekter. Beskæftigelsespligten vil således blive håndhævet konsekvent, så alle negativt stærke indsatte fremover vil blive tilbudt beskæftigelse. Indsatte, som ikke vil beskæftiges, får ikke udbetalt løn, og vil skulle opholde sig i aflåste celler i arbejdstiden.

Det sikres derudover, at negativt stærke indsatte ikke får bedre besøgsmuligheder end andre indsatte, og at besøg ikke kan foregå i arbejdstiden. Endelig er forbudet mod veste og klubsymboler i fængsler og arresthuse udvidet, så indsatte ikke længere vil kunne få opbevaret veste m.v. i fængslet med henblik på benyttelse ved udgang og lignende.

Oprettelsen af 25 nye, permanente pladser i arrestafdelingen i Politigårdens Fængsel - specielt beregnet til negativt stærke indsatte - er et yderligere tiltag i regeringens ønske om en opstramning af de negativt stærke indsattes afsoningsforhold.

3.2.3. Midlertidig begrænsning eller ophævelse af fællesskabet

3.2.3.1. Som det fremgår under pkt. 3.1.3. ovenfor, indeholder straffuldbyrdelseslovens § 63 reglerne om muligheden for at udelukke en indsat fra fællesskab med andre indsatte. Endvidere indeholder § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 573 af 5. juli 2002 om indsattes adgang til fællesskab m.v. med andre i kriminalforsorgens institutioner (fællesskabsbekendtgørelsen) en begrænset adgang til at begrænse eller ophæve fællesskabet midlertidigt, når der foreligger helt særlige situationer.

I lyset af bl.a. fangeoprøret i Nyborg Statsfængsel i foråret 2004 finder Justitsministeriet, at der er behov for at skabe en udtrykkelig hjemmel i straffuldbyrdelsesloven, hvorefter det i alle kriminalforsorgens institutioner er muligt midlertidigt at begrænse eller ophæve fællesskabet for dele eller hele institutionen, når der foreligger helt særlige situationer.

Under hensyn til, at der er tale om et indgreb af en vis intensitet, finder Justitsministeriet, at en sådan foranstaltning bør reguleres direkte i straffuldbyrdelsesloven sammen med de øvrige bestemmelser om fællesskab, herunder om begrænsninger i fællesskabet, og ikke i en administrativ forskrift.

3.2.3.2. På den baggrund foreslås det, at der i straffuldbyrdelsesloven indsættes en ny bestemmelse som § 33 a (lovforslagets § 1, nr. 6). Efter den foreslåede bestemmelse i § 33 a vil der være mulighed for midlertidigt at begrænse eller ophæve fællesskabet i hele eller dele af institutionen, når helt ekstraordinære ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn gør det påkrævet, herunder når det under hensyn til en generelt truende stemning i institutionen er nødvendigt af hensyn til medindsattes og personalets sikkerhed.

Bestemmelsen tager bl.a. sigte på de samme (nødrætslignende) situationer, som er omfattet af fællesskabsbekendtgørelsens § 3. Den foreslåede bestemmelse vil bl.a. kunne finde anvendelse, hvor der foreligger bombetrusler mod institutionen, hvor der er alvorlige overfald de indsatte imellem eller overfor personalet, hvor der er mistanke om tilstedeværelse af skydevåben eller lignende i institutionen, og hvor den dermed forbundne risiko for indsatte eller personalet gør det nødvendigt midlertidigt at begrænse eller ophæve fællesskabet. Bestemmelsen vil ligeledes kunne anvendes, hvor der er oprør, optræk til oprør eller en generelt truende stemning blandt de indsatte i institutionen eller dele af denne.

Iværksættelsen og opretholdelsen af en foranstaltning efter § 33 a, stk. 1, skal være proportionalt og skånsomt. Institutionen er således forpligtet til i det enkelte tilfælde at foretage en afvejning af indgrebets formål over for den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde. Endvidere skal lempeligere midler være forsøgt eller være åbenbart utilstrækkelige til at opnå det ønskede mål med indgrebet. Endelig skal indgrebet gennemføres så lidt krænkende for den indsatte, som omstændighederne tillader.

En afgørelse om midlertidig begrænsning eller ophævelse af fællesskabet skal, som det fremgår af ordlyden af stk. 1, være påkrævet, og må ikke have et omfang eller udstrækning, der er mere vidtgående end de ekstraordinære ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn